

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล ระหว่างความคิดเห็นของบัณฑิตพยาบาล ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และพยาบาลผู้ร่วมงานของบัณฑิต โดยการประเมินในด้านต่างๆ 3 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติของการเป็นพยาบาลที่ดี ด้านการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล และด้านการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย บัณฑิตพยาบาล ซึ่งสำเร็จ การศึกษาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 ถึงปี พ.ศ. 2530 จำนวน 166 คน กำลังปฏิบัติงานบริการพยาบาลในโรงพยาบาล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย สถานพยาบาล ฯลฯ ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น ของบัณฑิต และพยาบาลผู้ร่วมงานของบัณฑิต จำนวนกลุ่มละ 166 คำตอบ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบ Schaffee โดยใช้ โปรแกรม SPSS

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. บัณฑิตพยาบาลเกือบทั้งหมดเป็นหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-29 ปี ทำงาน เป็นพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย บัณฑิตพยาบาลเพิ่งสำเร็จการศึกษา เกือบทั้งหมด ยังไม่ได้ศึกษาต่อ และส่วนใหญ่มิได้เป็นสมาชิกสมาคมพยาบาล

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และพยาบาลผู้ร่วมงานของบัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นพยาบาล ระดับปริญญาตรี ทำงานกับบัณฑิตพยาบาลมาเป็นเวลาประมาณ 2 ปี

2. การประเมินคุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

บัณฑิตพยาบาลแต่ละรุ่นมีคุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ต่างๆใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ แต่ในด้านความเป็นผู้นำของพยาบาลรุ่นอาวุโส จะอยู่ในระดับ สูงกว่าพยาบาลที่เพิ่งสำเร็จใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบัณฑิตพยาบาลเอง ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และพยาบาลผู้ร่วมงานของบัณฑิตแล้ว ผลปรากฏว่า กลุ่มผู้ประเมินทั้ง 3 กลุ่ม ประเมินด้านคุณลักษณะของการเป็นพยาบาลที่ดี เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะส่วนตัวและสังคม อุบัตินิสัยในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ส่วนความเป็นผู้นำ และความคิดริเริ่ม ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและพยาบาลผู้ร่วมงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินด้านปฏิบัติการพยาบาล เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย การส่งเสริมสุขภาพ การบริหารงาน ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและพยาบาลผู้ร่วมงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การป้องกันโรคและการฟื้นฟูสภาพ ความคิดเห็นระหว่างผู้บังคับบัญชากับพยาบาลผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชากับบัณฑิตพยาบาล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น กลุ่มผู้ประเมินทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์

กลุ่มผู้ประเมินทั้ง 3 กลุ่ม เสนอแนะสอดคล้องกันในการปลูกฝังความรับผิดชอบ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ การมีมนุษยสัมพันธ์ ความเป็นผู้นำ จรรยาบรรณของพยาบาล การเพิ่มประสบการณ์การทำงาน ควรเน้นการทำงานเป็นทีม การบริหารการพยาบาล และในการปัจฉิมนิเทศเกี่ยวกับการยอมรับระบบอาวุโส การปรับตัวในการทำงาน

ABSTRACT

The objective of this research is to compare the opinion of three groups in the evaluation of the nursing characteristics and nursing performances of newly graduated nurses. The components of the evaluation are the characteristics of good nurses, nursing performances and team working. The samples were organized into three groups . Each group was the following : the 166 of newly graduated nurses of Bachelor of Science (Nursing) degree from the Faculty of Nursing, Khon Kaen University of the year 1983 to 1987 who practicing in the district hospital, University hospital and other health centres; the colleagues of newly graduated nurses; and the superior of newly graduated nurses. Data collection were obtained by using rating scale questionnaire. The program SPSS was utilized to analyze the percentage, means, analysis of variance and Schaffee test.

The finding are as follows:

1. All of the newly graduated nurses is female of 25-27 years old who practicing as the staff nurses in the University hospital. Unexpectedly, none of them is the member of the Thai Nursing Association. It is also found that their superior and colleagues persued Bachelor degree in Nursing with the period of two years working with them.

2. The evaluation of characteristics and the capability of nursing performances.

The opinion among three groups has statistical significance at the level of .05 in the characteristics and the capability of nursing performances, leadership characteristics, initiative thinking, nursing care activities and nursing administration. However there is no statistical difference in the characteristics of good nurses, team working, the personal, social and habitual characteristics.

3. Suggestion on the curriculum

All of the respondents has the similar suggestion of emphasizing in the issue including : the attitude to the professionals, human relationship, leadership roles and ethics in nursing, extending practical experiences. In addition, team working, the acceptance of seniority in nursing, and the adaptation to working place should be enforced to newly graduated nurses prior to the beginning of their professionals in the society.

คำนำ

การวิจัย เรื่อง "การติดตามผลบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น" มีวัตถุประสงค์ที่จะเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบัณฑิตพยาบาล ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และพยาบาลผู้ร่วมงานของบัณฑิต เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล ซึ่งสำเร็จการศึกษาวิชาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 ถึงปี พ.ศ. 2530 ต่อจากที่เคยศึกษามาแล้วในปี พ.ศ. 2526 ซึ่งบัณฑิตพยาบาลที่ศึกษา จะต้องปฏิบัติงานด้านบริการพยาบาล ในโรงพยาบาลระดับอำเภอ ระดับจังหวัด โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย สถานพยาบาล ฯลฯ ผลการวิจัยครั้งนี้ อาจเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล และช่วยส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตให้ดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยหวังว่า รายงานการวิจัยฉบับนี้ คงจะเป็นประโยชน์สำหรับบัณฑิตพยาบาล ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบัณฑิต ตลอดจนผู้ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตอีกด้วย

เจือจินทน์ เรืองศรี

มณฑิรา เขียวสิง

พฤษภาคม 2536